

ज.भ.शि.प्र.मंडळाचे,
कला,विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय, शिवाजीनगर गढी

मराठी विभाग

बी.ए. प्रथम वर्ष

मराठी ऐच्छिक अभ्यासपत्रिका पहिली

सत्र पहिले- निवडक अभंग

प्रा. रमेश बाबासाहेब रिंगणे (सहाय्यक प्राध्यापक)

मराठी विभाग

निवडक अभंग (अभंग आविष्कार) बी.ए. प्रथम वर्ष

ज.भ.शि.प्र.मंडळाचे,
कला,विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय, शिवाजीनगर गढी

मराठी विभाग

अभंग आविष्कार संत साहित्याचा परिचय (वारकरी संप्रदाय)

महाराष्ट्राला संतांची पुरातन परंपरा आहे. या संतांनी महाराष्ट्राला
व मराठी भाषेला वाङ्मयाचा मोठा वारसा दिला आहे.

❖ प्रा. रमेश बाबासाहेब रिंगणे (सहाय्यक प्राध्यापक) मराठी विभाग

निवडक अभंग (अभंग आविष्कार) बी.ए. प्रथम वर्ष

ज.भ.शि.प्र.मंडळाचे,
कला,विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय, शिवाजीनगर गढी

मराठी विभाग

महाराष्ट्रातील संत

संत ज्ञानेश्वर, गोरा कुंभार, चोखामेळा, जनाबाई, संत तुकाराम,
दामाजीपंत, एकनाथ, संत शिरोमणी नामदेव, नामदेव, संत
निर्मळा, निवृत्तिनाथ, संत बंका, मुक्ताबाई, गोरा कुंभार, समर्थ
रामदास स्वामी, रोहिदास, विसोबा खेचर, सावता माळी,
सोपानदेव संत सोयराबाई, नरहरी सोनार, संत बहिणाबाई, ई.

❖ प्रा. रमेश बाबासाहेब रिंगणे (सहाय्यक प्राध्यापक) मराठी विभाग

निवडक अभंग (अभंग आविष्कार) बी.ए. प्रथम वर्ष

ज.भ.शि.प्र.मंडळाचे,
कला,विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय, शिवाजीनगर गढी

मराठी विभाग

वारकरी संप्रदायाचे महत्त्व, वारी आणि वारकरी-

साधारणतः बाराव्या शतकात पंढरपुरास तीर्थक्षेत्राचे महत्त्व प्राप्त होऊन पांडुरंगाचे भक्त पंढरीची वारी करू लागले. संत ज्ञानेश्वरांच्या घराण्यात वारकरी संप्रदायाची परंपरा होती. संत ज्ञानेश्वर, नामदेव, एकनाथ महाराज, भानुदास, तुकाराम महाराज, निळोबा, नारायण महाराज, इत्यादींनी हाच प्रवाह पुढे चालू ठेवला. एकोणिसाव्या शतकाच्या अखेरीपासून ज्ञानोबा तुकारामांच्या पालख्यांची परंपरा आहे. निवृत्तीनाथ, सोपानदेव, मुक्ताबाई, जनार्दन स्वामी, एकनाथ महाराज, सावता माळी, रामदास स्वामी यांच्या पालख्याही पंढरपुरास येतात. ज्ञानोबा-तुकारामांच्या नामाचा जयघोष करत, अभंग म्हणत, पारंपारिक खेळ खेळत या पालख्या महाराष्ट्राच्या विविध भागातून पंढरपूरला जातात.

❖ प्रा. रमेश बाबासाहेब रिंगणे (सहाय्यक प्राध्यापक) मराठी विभाग

निवडक अभंग (अभंग आविष्कार) बी.ए. प्रथम वर्ष

ज.भ.शि.प्र.मंडळाचे,
कला,विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय, शिवाजीनगर गढी

मराठी विभाग

वारकरी संप्रदायाचे कार्य-

- १) अध्यात्मिक सुखाचा मार्ग
- २) भेदभाव व जातिभेदाविरुद्ध शिकवण व आचार
- ३) समाज प्रबोधन
- ४) धार्मिक पर्यटन
- ५) धर्मरक्षण

वारकरी संप्रदाय हा भोळ्याभावड्या लोकांचा, विठ्ठलावर श्रद्धा असणाऱ्यांचा पण अंधश्रद्धा नसणाऱ्यांचा आहे. हा संप्रदाय सन्मार्गाने विहित कार्य करित विठ्ठलाचे नामस्मरण करित शेवटी पांडुरंग चरणी लीन होऊन मोक्ष मिळविण्याचा साधा सोपा मार्ग वारकऱ्यांना दाखवतो.

❖ प्रा. रमेश बाबासाहेब रिंगणे (सहाय्यक प्राध्यापक) मराठी विभाग

निवडक अभंग (अभंग आविष्कार) बी.ए. प्रथम वर्ष

ज.भ.शि.प्र.मंडळाचे,
कला,विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय, शिवाजीनगर गढी

मराठी विभाग

धन्यवाद.....

❖ प्रा. रमेश बाबासाहेब रिंगणे (सहाय्यक प्राध्यापक) मराठी विभाग

निवडक अभंग (अभंग आविष्कार) बी.ए. प्रथम वर्ष